

HİNDİSTAN ADASININ ASYA İLE BİRLEŞMESİ

Robert Walgate

James Hilton'un "**Kaybolmuş Ufuk**" adlı düşsel ve romantik kitabı, kaybolmuş Tibet dünyası hakkındadır. Bize ilginç gelebilir; fakat Tibet gerçekten de kaybolmuş bir bölgedir. Fransız ve Çinli araştırmacıların yaptıkları jeolojik araştırmalar, bu konuya daha geniş açıklamalar getirmiştir. Sonuçta Tibet'in, Hindistan ile Asya arasında sıkışmış bir kıtanın kalıntıları olduğu açıklanmıştır.

Fransız araştırmacı Claude Allegre'nin yönetiminde yapılan araştırmaya, yirmi Çinli ve on beş de Fransız jeolog, Himalayalar ve civarındaki bölgelerin öneminden dolayı büyük bir ilgi ile katılmışlardır. Her şeyden önce bölge, dünyanın en dağlık alanı olup, "kitasal ayrılma" teorisini en iyi şekilde açıklar.

Jeologlara göre, Himalayalar ve Tibet, Hindistan "adasının" doğrudan Asya kıtası ile çarpışması sonucu oluşmuştur. Hindistan elli milyon yıl önce Süper-kıtanın (Anakita-Gondwana) güney kısmında koparak, yirmi milyon yıl önce de, Hint okyanusunu kuzeye doğru geçerek Asya'ya çarpar. Bu çarpışmanın birleşme bölgesi, Brahmaputra vadisi boyunca uzar. Burası, Himalayaların kuzeyinden doğuya doğru uzanan Brahmaputra nehrinin geçtiği yerdir.

Bu araştırmacıların asıl amacı, bu tabloyu sismik tekniklerle ve manyetik yöntemlerle daha da aydınlatmaktır. Buradaki manyetik alanlar, manyetik pusula yerini tutarak, jeologlara manyetik kuzey yönünü bulmada yardımcı olacaktır. Bu yönün düşeyle yaptığı açıya

göre, kayaların oluştuğu zamanda hangi enlemde bulunduğu saptanabilir.

Bu yolla Allegre ve çalışma arkadaşları, aradıklarından fazlasını buldular. Yeni bir çarpışma hattına daha, öncekinin kilometrelerce kuzeyinde rastladılar. Hat üzerinde bulunan ve Tibet'i içeren kıta parçası, Lhasa Bloğunun, Kretese devrinde Ekvator'da yer aldığı tespit edilmiştir. Bu olay, günümüzden 136 ilâ 64 milyon yıl öncesine, geç dinözor devrine, dolayısıyla Hindistan'ın Gondwana karası ile birleştiği zamana rastlar. Diğer bir deyişle Lhasa bloğu, Hindistan bu parçayı Asya'ya sürükleyip şu anda bulunduğu yere sıkıştırana kadar kendi başına ekvatorial bir bölge idi. Bu olayı iki parmağımız arasında sıkışmış çamur parçasının hareketine benzetebiliriz. Dahası bu bölgede bir tane değil birkaç tane bloğun basınç altında kalıp Himalayaları oluşturduğuna dair izlere rastlanmıştır. Belki de bu bölgede sadece Tibet ve Hindistan büyük kıtalardır.

Sonuçta bütün kıtalar çarpışmalar ve ayrılmalar sonucu oluşmuştur ve hareketleri sırasında rijit parçalar gibi değil birbirinden bağımsız bloklar şeklinde hareket ederler. Kısacası bu tablo, kıtaların sürekli kırılan, yenilenen ve çarpan bir yapıya sahip olduğunu, manto üzerinde yüzdüğünü gösterir. Bu yapıyı, mum alevi altında erimiş mum sıvısı üzerinde yüzen yanmış fitil arığı parçacıklarına benzetebiliriz.

Nature, 5 Ocak 1991'den
çev.: M.Feyza AKKOYUNLU

kelerdir. Çevreyi temizlemenin ve korumanın maliyeti, kirlenmeyi yaratanın kim olduğuna göre değil, ülkelerin ekonomik gücüne göre paylaşılmalıdır.

SONUÇ

Çevre kirliliği artışının bazı durumlarda kritik sınırları aşmaya yakın oluşu, insanlığın ilerlemesini ve geleceğini tehdit etmektedir. Bugün, dünya nüfusunun yarısının yoksulluk kuşağının altında yaşadığı göz önünde tutulursa, çevre kirlenmesinin ve bozulmasının, kalkınmayı kösteklemesinden hatta geri çevirmesinden kaygı duyulmaktadır.

Teknolojinin teknik yaratıcılık ve işbirliği ile hava ve su kirliliğinin kontrolünde yeni yaklaşımlarla kullanılması gerekir.

Zor ekonomik dönemlerde çevre kirlenmesinin önlenmesi ve çevrenin korunup gelecek kuşaklara aktarılması için yeni alternatifler bulunmasının zamanı gelmiştir. Yoksa, teknolojik ilerlemenin düğmesini kapatmak akıllıca olmayacaktır.

Öte yandan yeni teknolojiyi bencilce kullandığımız da doğrudur. Teknolojinin ekonomik yararlarını bir an önce elde etme telaşı içinde, çevremizi fiziksel ve sosyal yangın yerine çevirdiğimiz de yadsınamayacak bir gerçektir.

Teknolojik gücümüz büyümekte fakat yan etkileri, gizli tehlikeleri de çoğalmaktadır. Doğal ekolojiye yapılan saldırılar sonucu biyolog Barry Commoner'in deyişleriyle "İnsanların yaşamaları için uygun bir yer olan bir gezegen yok edilmektedir".

O nedenle dengeli ve sürekli bir kalkınma, Alvin Toffler'in deyişleriyle "Teknolojinin uysallaştırılması" gelecek kuşakların sahip olacağı olanakları tehlikeye sokmadan büyük bir sorumluluk duygusu içinde, doğanın kirletilmesini ve tahribini önleyerek, bugünkü kuşağın ihtiyaçlarını karşılamayı hedef alan bir kalkınma biçimi olmalıdır. Aksi takdirde, çevremize karşı gösterdiğimiz duyarlılığı ve acımasızlığı, gelecekte çevremizin de bize ve çocuklarımıza yansıtması kaçınılmaz olacaktır.

KAYNAKLAR

- 1- **MORVAL, Jean**, Çevre Psikolojisine Giriş (Çev.: Nuri BİLGİN) Ege Üniv. Ed. Fak. Yay. 37, 1985.
- 2- **KELEŞ, Ruşen**, İnsan Çevre Toplumu, İmge Yay., 1992.
- 3- **HUN, Ediz**, "Canlı Çevrenin Dünü, Bugünü ve Yarını", İnsan Çevre Toplumu. İmge Yay., 1992.
- 4- **ANON**, Ortak Geleceğimiz, dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu Raporu, TÇSV, 1989.
- 5- **TOFFLER, Alvin**, Gelecek Korkusu, Şok (Çev.: Selami SORGUT) Altın Kitaplar Yay., 1981.